

805/1993

Annettu Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 1993

Laki maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 29 §:n 4 momentti,

muutetaan 1 §:n 2 momentin 2 kohta, 2 §, 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 5 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 4 momentti, 13 §, 14 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentti, 26 ja 27 §, 28 §:n 3 ja 4 momentti, 29 §:n 3 momentti, 31 ja 32 §, 33 §:n otsikko ja 3 momentti, 35 §:n 2 momentti, 41 §:n 3 momentti, 43 §:n 4 momentti, 46 §:n 1 momentti, 50 §:n 1 momentti, 54 §:n 2 momentti ja 59 b §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 5 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 22 §:n 1 momentti, 31 § ja 50 §:n 1 momentti 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetussa laissa (660/92), 26 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla sekä 27 ja 59 b § 20 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1559/91), sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetussa laissa, uusi 2 momentti, 4 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 9 kohta, lakiin uusi 29 a, 29 b ja 29 c §, 35 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 35 a ja 35 b § sekä 52 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 3 momentti ja 59 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5-7 momentti, seuraavasti:

1 §

Tavoitteet

Tämän lain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota:

2) pääomarakenteen parantamiseen ja rahoituskustannusten alentamiseen vallitsevan taloudellisen tilanteen edellyttämällä tavalla;

2 §

Keinot

Tämän lain mukaisten tavoitteiden toteuttamiseksi voidaan myöntää avustusta, lainaa, korkotukea ja valtiontakausta. Lisäksi voidaan hankkia ja luovuttaa maata sekä vesialueita samoin kuin suorittaa vapaaehtoisia velkajärjestelyjä ja muita toimenpiteitä sen mukaan kuin jäljempänä säädetään.

3 §

Lain soveltamisala

Asunnon turvaamiseksi perheelle tai muusta erityisestä syystä voi tämän lain 29 a ja 29 b §:ssä tarkoitetusta vapaaehtoisesta velkajärjestelystä päästä osalliseksi myös sellainen luonnollinen henkilö, jonka tilalla maatalouden harjoittaminen kannattamattomuuden vuoksi on lakannut tai lakkaa, niiden lainojen osalta, jotka on myönnetty kyseistä maatilaa varten.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) luottolaitoksella osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä samoin kuin kiinnitysluottopankkeja, luotto-osakeyhtiöitä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä;

8) keskusrahallaitoksella maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää talletuspankkia tai rahoitustoimintalain (1544/91) mukaista luottolaitosta tai niiden osaa taikka niiden konserniin kuuluvaa yhtiötä; sekä

9) yrityssaneerauksella yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/93) mukaista yrityssaneerausta, yksityishenkilön velkajärjestelyllä yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/93) mukaista velkajärjestelyä ja vapaaehtoisella velkajärjestelyllä tämän lain 29 a ja 29 b §:n mukaista menettelyä.

5 §

Yritysmuoto

Tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää:

3) sellaiselle avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle, osuuskunnalle ja osakeyhtiölle, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tämän lain mukaisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen;

Tuen myöntämisen edellytyksenä avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle ja osuuskunnalle on, että avoimen yhtiön yhtiömiehet, kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet tai osuuskunnan jäsenet itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa. Osakeyhtiön osalta edellytyksenä on, että yli puolet osakeyhtiön äänivallasta on sellaisten henkilöiden omistuksessa, joko suoraan tai heidän hallitsemiensa yhtiöiden kautta, jotka itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa ja että näillä henkilöillä tai heidän hallitsemillaan yhtiöillä on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus määräajassa lunastaa osake sen siirryttyä muun saannon kuin perinnön, testamentin tai osituksen nojalla muulle kuin yhtiön osakkaalle.

6 §

Asuminen

Muuhun kuin perinneympäristön säilyttämiseen tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrittäjä asuu yrityksen sijaintipaikalla tai siitä tilan tai yrityksen

hoidon kannalta tarkoituksenmukaisella etäisyydellä. Sama koskee avoimen yhtiön yhtiömiehiä, kommandiittiyhtiön vastuunalaisia yhtiömiehiä ja osuuskunnan jäseniä sekä osakeyhtiön osalta 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä. Tilapäinen poissaolo asuinpaikalta ei ole esteenä tuen myöntämiselle.

8 §

Henkilökohtaiset edellytykset

Tämän lain mukaisista toimenpiteistä voi, jollei kysymys ole 25 §:ssä tarkoitettusta lainasta taikka 29 a tai 29 b §:ssä tarkoitettusta vapaaehtoisesta velkajärjestelystä, päästä osalliseksi vain sellainen henkilö, joka kokonaan tai osaksi saa toimeentulonsa tämän lain mukaisesta elinkeinotoiminnasta. Tuen saamisen edellytyksenä on myös, että henkilö on taloudelliselta asemaltaan, olosuhteiltaan ja henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sellainen, että hänen tukemistaan voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ja että hän on perehtynyt tuettavan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tukea myönnettäessä huomiota on kiinnitettävä yrittäjän koulutuksen ja kokemuksen kautta saamaan riittävään ammattitaitoon.

Muuta tukea kuin 23 §:ssä tarkoitettua asuntolainaa ei saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Myöskään asuntolainaa uuden rakennuksen rakentamiseen ei kuitenkaan saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden osalta otetaan huomioon nuoremman ikä. Alaikäinen voi päästä osalliseksi tämän lain mukaisista toimenpiteistä vain, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän on yrityksen yhteisomistaja yhdessä vanhempiansa tai heistä jommankumman kanssa taikka jos on olemassa muita erityisiä syitä. Henkilön ikä ei ole kuitenkaan esteenä vapaaehtoisen velkajärjestelyn suorittamiselle.

11 §

Soveltaminen kaava-alueilla

Asetuksella säädettävissä tilanteissa voidaan tämän lain mukaisia etuuksia antaa myös 1 momentissa tarkoitetuilla alueilla, jollei siitä aiheudu huomattavaa haittaa kaavan toteutumiselle. Asiasta on pyydettävä kunnanhallituksen lausunto.

12 §

Pirstominen

Asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin maatilataloudellinen kokonaisuus katsotaan pirstotuksi. Hakemuksesta asiassa voidaan antaa sitova ennakkotieto.

13 §

Yrityskoko

Tämän lain mukaan tuettavan yrityksen vähimmäiskoon on oltava sellainen, että yrityksellä 7 §:ssä tarkoitettu tavoin voidaan katsoa olevan edellytykset kannattavaan toimintaan.

Tarkemmat määräykset edellä 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen maaseudun pienyritystoiminnan sekä muiden tämän lain mukaan tuettavien yritysten kokovaatimuksista annetaan tarvittaessa asetuksella.

14 §

Aloittamisavustus

Aloittamisavustusta maatalan tilanpidon aloittamiseen voidaan myöntää ensimmäisen maatilansa omistukseensa tai asetuksella tarkemmin säädetävissä tapauksissa hallintaansa alle 35-vuotiaana saaneelle taikka vaiheittaisessa omistajanvaihdoksessa vähintään yhden kolmasosan maatilasta omistukseensa alle 35-vuotiaana saaneelle viljelijälle. Puolisoista otetaan huomioon nuoremman ikä. Aloittamisavustus voidaan myöntää myös 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle yhteisölle, jos yhteisön kaikki jäsenet täyttävät edellä tässä momentissa säädetyt tuen myöntämisen perusteet.

22 §

Pienyritystoiminnan lainoitus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttöomaisuuden hankintaan voidaan myöntää lainaa enintään 80 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä. Lainaa voidaan myöntää myös pysyväisluonteiseksi käyttöpääomaksi, toimivalle yritykselle myös suhdannevaihteluiden tasaamiseksi. Asetuksella säädetään tarkemmin lainan myöntöedellytyksistä.

26 §

Valtionlainat

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maa- ja metsätalousministeriön osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista (*valtionlainat*).

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnetyn lainan korko on ensimmäisellä vyöhykkeellä neljä prosenttia, toisella vyöhykkeellä viisi prosenttia, kolmannella vyöhykkeellä kuusi prosenttia ja neljännellä vyöhykkeellä seitsemän prosenttia.

Lainan korkoa voidaan yleisesti tarkistaa aikaisintaan kuudennen lainavuoden alusta enintään kahdella prosenttiyksiköllä lainan myöntämisen jälkeen yleisessä korkotasossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Koron yleisestä tarkistamisesta päättää valtioneuvosto.

Luottolaitoksen on maksettava valtion lainan lyhennykset ja korko valtiolle sitä mukaa ja sen suuruusina kuin lainansaajat ovat velvolliset suorittamaan velkaansa luottolaitoksille, kuitenkin viimeistään asetuksella tarkemmin määrättävänä ajankohtana.

Valtionlainat osuuspankeille ja säästöpankeille sekä valtionlainojen lyhennykset ja korot valtiolle välittää asianomaisen luottolaitosryhmän 4 §:n 1 momentin 8 kohdan mukainen keskusrahalaitos. Samoin valtion ja osuuspankin sekä säästöpankin väliset velkakirjat allekirjoittaa asianmukaisen valtuutuksen nojalla osuuspankkien ja säästöpankkien puolesta edellä tarkoitettu keskusrahalaitos.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksissa valtionlainat voidaan maksaa suoraan osuuspankille tai säästöpankille ja vastaavasti osuuspankki tai säästöpankki voi maksaa lyhennykset ja korot suoraan valtiolle sekä milloin valtion ja osuuspankin sekä valtion ja säästöpankin väliset velkakirjat voidaan allekirjoittaa suoraan valtion ja luottolaitoksen kesken.

27 §

Valtionvastuu

Valtio on vastuussa luottolaitokselle tämän lain nojalla myönnettyjen valtionlainojen pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka johtuvat velallisen

maksukyvyttömyydestä siltä osin, kuin lainan vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan valtionlainasta maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja ottaen kuitenkin huomioon, mitä jäljempänä 6 momentissa säädetään.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Lainalla tulee sitä nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei vakuuden hankkimisesta ole myönnetty erikseen vapautusta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maa- ja metsätalousministeriön antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyssä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain asetuksella säädettävän viranomaisen suostumuksella. Yrityssaneerauksessa ja yksityishenkilön velkajärjestelyssä luottolaitos on velvollinen valvomaan valtion etua ja pyytämään asetuksella säädettävissä tapauksissa lausunnon sellaisesta toimenpiteestä, jolla on olennainen merkitys valtion saamisen kannalta.

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus suorittaa maatilatalouden kehittämisrahaston varoista luottolaitokselle 1 momentissa tarkoitetun hyvityksen sitten, kun lopullinen menetys on velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyyden toteamisen ja vakuutena olleen omaisuuden myynnin jälkeen selvitetty. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan edellytetä, jos velallinen tai velasta vakuuden asettanut kolmas henkilö saa yrityssaneerauksessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä taikka niitä vastaavassa järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Maksukyvyttömyyden ja lopullisen menetyksen toteamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilitettava ne maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tuloutettaviksi. Luottolaitokselle maksetut hyvitykset voidaan periä suoraan lainansaajalta.

Lainansaajalta voidaan periä luottolaitokselle maksetusta 7 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetusta hyvityksestä 16 prosentin suuruista vuotuista korkoa. Tästä on otettava merkintä velkakirjaan.

28 §

Korkotukilainat

Valtion maksaman korkotuen suuruus on 50 prosenttia luottolaitoksen perimästä korosta. Korkotukea ei kuitenkaan makseta ulkomaan valuutan määräisestä luotosta valuuttakurssien muutoksen aiheuttamien lisäkustannusten osalta. Korkotukea maksetaan myös yrityssaneerausta tai yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan hakemuksen vireillä